

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **S. M.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje,** se sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 11. 2009, č. j. 38 Cad 12/2007 - 85,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedené usnesení Krajského soudu v Ostravě, jímž byl zamítnut jeho návrh na změnu ustanoveného advokáta.

Žalobci byl usnesením ze dne 7. 12. 2007, č. j. 38 Cad 12/2007 - 20, k jeho žádosti ustanoven zástupce z řad advokátů, JUDr. Milan Janíček, se sídlem Šumperk, Slovanská 21, pro řízení o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 31. 5. 2007, sp. zn. KÚOK/43192/2007/OSV - SP/7025, č. j. KUOK 57306/2007, a ze dne 31. 5. 2007, sp. zn. KÚOK/43599/2007/OSV - SP/7025, č. j. KUOK 57309/2007, o doplatku na bydlení.

Proti tomuto usnesení podal žalobce kasační stížnost, v níž požádal o zrušení výroku, jímž mu byl tento advokát ustanoven, a žádal změnu v osobě advokáta, konkrétně

ve prospěch JUDr. Víta Vohánky, se sídlem Praha 4, Na Zámecké 457/5. Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl rozsudkem ze dne 6. 8. 2008, č. j. 6 Ads 58/2008 - 53.

Podáním ze dne 19. 9. 2008 požádal žalobce o změnu v osobě advokáta a opětovně žádal o ustanovení JUDr. Víta Vohánky, který jej zastupuje v řízeních u Městského soudu v Praze.

Krajský soud v Ostravě neshledal žádost žalobce důvodnou, neboť žalobce neuvedl žádné konkrétní skutečnosti, které by založily předpoklad možného střetu zájmu mezi ním a ustanoveným advokátem, pouze se domáhá, aby mu byl zástupcem ustanoven „jeho" advokát JUDr. Vít Vohánka. Návrh žalobce proto krajský soud zamítl usnesením ze dne 3. 3. 2009, č. j. 38 Cad 12/2007 - 60. Proti tomuto usnesení podal žalobce kasační stížnost, o níž rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 27. 8. 2009, č. j. 6 Ads 90/2009 - 81, kterým bylo usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 3. 3. 2009, č. j. 38 Cad 12/2007 - 60, zrušeno a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení. Poté krajský soud rozhodl usnesením ze dne 3. 11. 2009, č. j. 38 Cad 12/2007 - 85, kterým návrhu žalobce na změnu ustanoveného advokáta nebylo vyhověno.

Usnesení Krajského soudu v Ostravě napadl žalobce (dále jen „stěžovatel") kasační stížností, aniž by konkretizoval důvody, avšak z obsahu podání vyplývá, že je uplatněn důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."). Stěžovatel toliko uvádí, že ustanovený advokát JUDr. Janíček jedná v rozporu s jeho zájmy, údajně stěžovatele podvedl a stěžovatel k němu nemá důvěru. Žádá proto Nejvyšší správní soud, aby usnesení Krajského soudu v Ostravě zrušil.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti podle ust. § 102 s. ř. s., kasační stížnost podal včas (ust. § 106 odst. 1 s. ř. s.) a uplatňuje v ní přípustné důvody podřaditelné pod ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. musí být účastník pro řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem, nemá-li sám vysokoškolské vzdělání nebo jej osoba s takovým vzděláním zastupuje. Ovšem v řízení o kasační stížnosti, v níž stěžovatel brojí proti rozhodnutí o ustanovení (či neustanovení) právního zástupce, by bylo nelogické na naplnění této podmínky řízení trvat, protože by se jednalo o řetězení téhož problému (k tomu srov. ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu, z poslední doby např. č. j. 9 As 43/2007 - 77, www.nssoud.cz), Nejvyšší správní soud proto tento nedostatek pominul a v řízení pokračoval. Kasační stížnost je tedy přípustná.

Podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; hotové výdaje zástupce a odměnu za zastupování v takovém případě platí stát.

Smyslem tohoto ustanovení je poskytnutí faktické a odborně fundované ochrany práv osobě, která splňuje podmínky pro osvobození od soudních poplatků, a u níž je takové ochrany třeba. Zmíněné ustanovení ovšem garantuje právě a pouze poskytnutí odborného zastoupení některou z osob s právnickým vzděláním, jíž může být i advokát, nezakládá v žádném případě právo na ustanovení konkrétního zástupce.

Napadené usnesení krajského soudu je výsledkem řízení, v němž stěžovatel navrhl již ustanoveného zástupce zbavit povinnosti zastupování a ustanovit zástupce jiného, podle jeho soudu vhodnějšího. Nejvyšší správní soud je toho názoru, že shora uvedený závěr, že právo na právní pomoc neznamená právo na zastoupení konkrétní osobou, v tomto případě platí ještě silněji. Stěžovatel totiž toto řízení vyvolal ihned po doručení rozsudku Nejvyššího správního soudu, jímž byla jeho předchozí kasační stížnost obdobného obsahu zamítnuta (rozsudek mu byl doručen 17. 9. 2008 a návrh je datován dnem 19. 9. 2008). V tomto následném řízení pak stěžovatel tvrdil, že JUDr. Janíček jej podvedl a jedná v rozporu s jeho zájmy. Jak uvedl již krajský soud v napadeném usnesení, tato svá tvrzení však nijak nedoložil. K tomu Nejvyšší správní soud ještě dodává, že v soudním spise není založen jediný úkon (či úřední záznam o úkonu učiněném osobně) JUDr. Janíčka, kterým by měl stěžovatelova práva v řízení poškodit. Nejvyšší správní soud tak musí souhlasit s názorem krajského soudu, že v jednání stěžovatele lze vidět spíše pokus o zneužití dobrodiní zákona. Nejvyšší správní soud tedy neshledal stěžovatelovu námitku důvodnou.

Konečně pak Nejvyšší správní soud znovu uvádí, že postup krajského soudu, kterým ustanovil zástupce z řad advokátů, jenž má sídlo v obvodu tohoto krajského soudu a též v městě blízkém bydlišti stěžovatele, považuje za vhodný. JUDr. Vohánka, jenž sice stěžovatele též v některých jeho sporech zastupuje (což je Nejvyššímu správnímu soudu známo z jeho úřední činnosti), sídlí v Praze. Je pravdou, že stěžovatele v některých sporech zastupuje (na základě ustanovení soudem), avšak jedná se o spory vedené u Městského soudu v Praze. Nejvyšší správní soud má tedy i z tohoto pohledu zato, že rozhodnutí krajského soudu není v rozporu se zákonem nebo judikaturou správních soudů.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu uplatněných stížních bodů a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Jak již Nejvyšší správní soud opakovaně judikoval, právo žalobce na odborné zastoupení osobou s právnickým vzděláním v řízení před soudem je toliko právo na zástupce, jímž může být i advokát, nikoli však právo na konkrétního zástupce, kterého žalobce označil (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 9. 2005, č. j. 6 Ads 64/2005 - 25, publ. pod č. 1372/2007 Sb. NSS). Ustanovil-li krajský soud žalobci zástupce z řad advokátů působících v obvodu Krajského soudu v Ostravě, v němž má bydliště i žalobce, pak tak učinil v souladu s právní úpravou a návrh žalobce, aby usnesení o ustanovení advokáta JUDr. Milana Janíčka bylo zrušeno a aby mu byl ustanoven zástupcem advokát JUDr. Vít Vohánka, tedy není důvodný.

Ze všech uvedených důvodů Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou a jako takovou ji podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1, 2 s. ř. s. Stěžovatel, který nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení, a právo Krajského úřadu Olomouckého kraje na náhradu nákladů řízení je v posuzované věci ze zákona vyloučeno.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. března 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu